

SOUD KRVÍ A ŽELEZEM

**Ukrajinský integrální
nacionalismus,
„banderovci“ a jejich
místo v evropských
dějinách**

**Díl 1.
Ukrajinský radikální
nacionalismus a jeho projevy**

Vlastimil Ondrák

Academia
Praha 2024

29 35436 dny

OBSAH

Úvod	9
Rozbor pramenů a literatury	15
I. Ve stínu druhých. Ukrajinská otázka do roku 1939	25
1. V područí dvou impérií. Ukrajinci v Habsburské monarchii a Ruské říši	28
2. Válka, jež měla být poslední	37
<i>Vyhnanci ve vlastní zemi. Ukrajinci v první světové válce</i>	38
<i>Bratr bratru vrahem. Poláci v první světové válce</i>	51
3. Quo vadis, natio? Ukrajinci mezi dvěma světovými válkami	57
<i>Válka není. Všude mír? Státoprávní aspirace Ukrajinců a Poláků 1918 až 1921</i>	58
<i>Nechtěný národ. Ukrajinská minorita v druhé Polské republice</i>	74
<i>Vzestup a pád. Od korenizace k buržoaznímu nacionalismu a holodomoru v USSR</i>	102
<i>Rusíni, Rusové či Ukrajinci? Podkarpatská Rus jako součást Československa</i>	127
<i>Přítel, či nepřítel? Ukrajinská nacionalistická emigrace v Československu</i>	137

II. Snění o samostatné Ukrajině. Ukrajinský (integrální) nacionalismus mezi světovými válkami	177
1. Myšlenkový svět Dmytra Doncova	178
2. První byli vojáci. Ukrajinská vojenská organizace	202
3. Radikální mládí na scéně! Studentské nacionalistické organizace	213
<i>Spolek ukrajinské nacionalistické mládeže</i>	214
<i>Legie ukrajinských nacionalistů</i>	215
<i>Svaz ukrajinské nacionalistické mládeže</i>	217
4. (Ne)jednotná Organizace ukrajinských nacionalistů	217
<i>Mladí, staří, doma, v exilu. Struktura a členstvo OUN</i>	225
<i>Jaká bude naše Ukrajina? Ideologie a propaganda OUN</i>	228
<i>Cíle, prostředky a uvažování reprezentativních nacionalistů ve 30. letech</i>	256
<i>Odvěcí nepřátelé. OUN v boji proti Polsku a SSSR</i>	282
<i>Sekundární fronty. OUN v ČSR a Rumunsku</i>	303
III. Budem bránit naši zem, proti světu, proti všem! Ukrajinští nacionalisté ve víru druhé světové války	314
1. Hořkosladký pád Polska. OUN, Ukrajinci a Poláci v letech 1939 až 1941	316
<i>Mezi „osvobozením“ a gulagem. Sovětská okupace východního Polska 1939 až 1941</i>	323
<i>Divide et impera. Německá okupace Polska a role tamních Ukrajinců</i>	330
<i>Němce k sobě nepotřebujeme. Rozkol v OUN</i>	334
2. Nadešla naše chvíle. OUN a druhá světová válka na východní frontě	341
<i>Pěvecký sbor a středověký rytíř. Družiny ukrajinských nacionalistů „Nachtigall“ a „Roland“</i>	345
<i>Pozdrav Führerovi ze Lvova. Vyhlášení obnovení nezávislosti Ukrajiny a německá okupace Ukrajiny</i>	346
<i>Dva kohouti na jednom smetišti. Polské a ukrajinské podzemí v realitě německé a sovětské okupace</i>	356
<i>První ukrajinští partyzáni</i>	363
3. Ukrajinská povstalecká armáda, druhá v pořadí	368
<i>Struktura, organizace a další charakteristiky UPA</i>	374

<i>Do boje za samostatnou Ukrajinu! UPA na Volyni v roce 1943</i>	387
4. <i>Ukrajina Ukrajincům! Volyňská řež, či polsko-ukrajinský konflikt?</i>	393
<i>Kdo, proč a jak začal? Hypotézy začátku a průběhu tzv. depolonizační akce UPA v letech druhé světové války</i>	399
<i>Nechtěná menšina naruby. UPA a polská minorita na Volyni 1942 až 1945</i>	431
<i>Losnu, nebo Mažňáka? Dilemata volyňských Čechů</i>	443
<i>Znovu, lépe, „humánněji“. Polsko-ukrajinský konflikt ve východní Haliči 1943 až 1945 a obsazení západní Ukrajiny Sovětským svazem</i>	448
<i>Nepřítel našeho nepřítele není přítel, nicméně... Rozhovory a spolupráce OUN/UPA s Němci</i>	464
<i>Sami na to nestačíme. Politická evoluce OUN(b)</i>	470
<i>„Ukrajínští esesáci“. Divize Waffen-SS „Galizien“</i>	474
<i>„Rudí Poláci“? Tzv. istrebitelnyje bataliony</i>	478
<i>Se Sovětským svazem přišla bída na zem. Konec depolonizační akce UPA</i>	480
5. <i>Staří hráči, nové kolo. Polsko-ukrajinský konflikt na území východního Polska</i>	490
<i>Polský národ před „ukrajinskými hrdlořezi“ ochráníme, Ukrajincům lepší život zajistíme!? Speciální akce „Wisła“</i>	502
<i>Spor o akci „Wisła“</i>	509
6. <i>Cena lidského života. Pokusy o stanovení počtu obětí polsko-ukrajinského konfliktu v letech 1939 až 1947</i>	512
7. <i>Boj na život a na smrt. OUN/UPA a poválečný SSSR</i>	517
<i>Už se poprali? OUN/UPA v SSSR v letech 1945 až 1950 a čekání na třetí světovou válku</i>	519
<i>Lov na „Tura“. Smrt Romana Šuchevyče a konečná likvidace nacionalistického podzemí v SSSR</i>	528
<i>Ach ti naši bratři. OUN(b) a pokusy expandovat na východ</i>	535
<i>Boj perem i mečem. Exilové nacionalistické struktury po roce 1945</i>	537
Slovo závěrem	543
Seznam zkratk	545
Ediční poznámka	549

PV

SOUD KRVÍ A ŽELEZEM

**Ukrajinský integrální
nacionalismus,
„banderovci“ a jejich
místo v evropských
dějinách**

**Díl 2.
Československý kontext**

Vlastimil Ondrák

Academia
Praha 2024

2935436 dmyl.

OBSAH

IV. Most mezi Východem a Západem. Poválečné Československo a aktivity OUN/UPA	561
1. Do bratrských národů Čechů a Slováků přicházíme v míru a s poselstvím. Propagační rejdy UPA na Slovensko a další aktivity v letech 1945 až 1946	562
<i>„Vlasovci“ řadí na východním Slovensku. Propagační rejdy UPA na Slovensko 1945</i>	566
<i>Intermezzo říjen 1945 až duben 1946. Kriminalita na východním Slovensku a UPA</i>	574
<i>Vysoce váženému panu presidentu. Propagační rejdy UPA na Slovensko 1946</i>	587
2. Poslední tažení. Velký rejdy UPA na Západ/akce B	607
<i>Vojáci, partyzáni, SNB – každý, kdo je po ruce.</i>	
<i>Československé jednotky vyčleněné k boji s UPA</i>	616
<i>Akce B začíná</i>	628
<i>Rozkaz splněn. Pohyb sotni „Hromenko“ územím ČSR</i>	633
<i>Na piedestal komunistické propagandy. Pohyb sotni „Burlaka“ územím ČSR</i>	650
<i>Slibům nepříteli neradno věřit. Pohyb sotni „Brodyč“ územím ČSR</i>	673
<i>Cesta za novým životem. Akce B proti dalším skupinám ukrajinského podzemí</i>	682

<i>Srpen 1947</i>	685
<i>Září 1947</i>	691
<i>Říjen 1947</i>	712
<i>Listopad 1947</i>	725
<i>Prosinec 1947</i>	728
<i>Stálo to za to? Statistiky akce B</i>	730
<i>O tomto se nepsalo. Problémy v boji s UPA a pár slov závěrem</i>	738
<i>Hodnocení akce B na Moravě</i>	753
<i>Hodnocení akce B v Čechách</i>	756
<i>Hodnocení akce B na Slovensku</i>	757
<i>Taktika UPA</i>	761
<i>„Banderovské nebezpečí“ v Praze? Pluk SNB „Slovensko“ v únoru 1948</i>	771
3. <i>„Banderovce“ přísně a spravedlivě (ne)odsoudíme. Osud zajatců v Československu</i>	775
4. <i>Neznámé pokračování akce B. Aktivita UPA v ČSR v letech 1948 až 1950</i>	809
5. <i>„Ukrajinské nacionalistické nebezpečí proti míru a lidovým demokraciím“. StB a „ukrajinská problematika“</i>	827
<i>První kontakt, aneb jak StB Ukrajincům na stopu přišla</i>	830
<i>Aby se o nás na Západě psalo. Kurýři OUN(b) v letech 1947 až 1949</i>	850
<i>Za Banderu, za Bieruta, za Stalina!? Leon Lapins'kyj a příběh (ne)jediné zrady</i>	852
<i>Do zbraně, soudruzi! Kurýrské skupiny v druhé polovině 50. let</i>	860
<i>Nepřítele odhalíme, i kdybychom si ho měli vymyslet! „Civilní síť OUN(b) v ČSR“ a její „likvidace“ orgány StB</i>	866
<i>„Stockholmský syndrom“ volyňských Čechů</i>	891
<i>Nejlepší obranou je útok. Ofenzivní akce StB v „ukrajinské problematice“</i>	896
<i>V tom museli mít prsty i „banderovci“. Problematika ukrajinského podzemí u státních soudů</i>	923
6. <i>Neohrožený zásah bezpečnostních složek proti „banderovskému nebezpečí“ pod vedením KSČ. Mýty a propaganda provázející akci B</i>	931

Závěr	959
Jmenný rejstřík	974
Soupis pramenů, literatury a jiných zdrojů	986
Seznam zkratek	1007
Seznam vyobrazení a jejich zdroje	1011
Ediční poznámka	1016